

[Christmas Møller.]

dig, at Staten griber ind med disse vældige Midler, saa siger jeg: Koncentration er der sket; paa et andet Omraade er der sket en ganske anderledes mægtig Udvikling. Hvis man ser paa Udviklingen af den mekaniske Kraft og Virksomheder med mekanisk Kraft, paa Udviklingen af Hestekræfterne i Virksomhederne, saa drejer det sig om mange Hundrede Procent. Man ser, at de Virksomheder, som ingen Arbejdere beskæftiger, staar stille, medens de andre Virksomheder gaar frem. Men der har aldeles ikke fundet den voldsomme Koncentration Sted, som alene kan være Begrundelsen for et Lovforslag som dette.

Og ser vi saa endelig paa det Personel, som fandtes ved Erhvervstællingen i 1925 — det er fra Værket herom, jeg har taget disse Oplysninger —, saa var det samlede Personel indenfor Haandværks- og Industrivirksomheder 392 500. Deraf var 77 600 Indehavere, Direktører eller Personer i tilsvarende ledende Stillinger, 12 600 var Kontor- og Butikspersonale, og 15 600 overordnet teknisk Personale som Værkmestre o. s. v. At der ikke indenfor et Samfund, som er saa tykflydende, om jeg maa bruge dette Udtryk, som disse Tal giver Udtryk for, skulde være Fremdrift og Opdrift for den enkelte, til-lader jeg mig at bestride.

Dette Forslag er da efter min Mening ej heller et Trustforslag; det er et Forslag, som giver sig ud herfor, men som tilsigter noget ganske andet. Forslaget falder naturligt i to Dele: i første og andet Afsnit, om hvilke to Afsnit man næsten kan sige, at de er ganske overflødige; blot den højtærede Handelsminister havde §§ 6 og 7, havde han alt, hvad han skal have, nemlig Muligheden for at faa alle de Oplysninger og alt det Indseende med Virksomhederne, som er dette Forslags alleregentligste Hensigt.

Afsnit I omfatter Trustspørgsmaalet og Afsnit II Prisreguleringsspørgsmaalet, kan jeg vel sige.

§ 1 er jo, saaledes som mange Lovparagraffer desværre er det, en fuldkommen Harmonikaparagraf. Der staar i denne Paragraf:

„Saadanne enkelte eller sammensluttede Virksomheder“

— man lægger først Mærke til, at der ikke staar „Selskaber“; der staar „Virksomheder“, hvilket altsaa vil sige, at en hvilken som helst Virksomhed her i Landet vil kunne falde ind under den —

„af monopolagtig Karakter indenfor Produktion og Omsætning — derunder

indbefattet Transport —, som er i Stand til at udøve en bestemmende Indflydelse paa Pris- og Omsætningsforhold i det indenlandske Marked“

Jeg tror virkelig, man kan have Lov at forlange maaske ikke af den højtærede Handelsminister, men af dem, som har konciperet denne Paragraf, at der gives Udtryk for, hvad der menes hermed, at vi virkelig faar Eksempler taget fra det daglige Liv herhjemme paa, hvilke Virksomheder indenfor Produktion, Omsætning og Transport der kan falde ind derunder.

Maa vi faa nogle enkelte Eksempler, eller lad mig gaa saa vidt: Lad mig bare faa et eneste Eksempel, om hvilket den højtærede Handelsminister kan sige, at en saadan Virksomhed, en saadan Enkeltpersons Forretning, kan falde ind under § 1.

Jeg tror, det er et billigt Forlangende, at man ønsker en saadan Begrundelse, inden man gaar videre. Og indtil jeg faar dette, maa jeg da hævde, at der gennem denne § 1 er givet hele Lovforslaget en saa løs Affattelse, at det, som jeg sagde, er en saadan Harmonika, som de skiftende Handelsministre kan spille paa — og da jeg mener, at den højtærede Handelsminister ikke spiller saa godt, har jeg ikke meget Lyst til at give ham dette Instrument i Hænde. Thi de skiftende Handelsministre kan ganske simpelt — hvad jeg kommer til senere — sige: denne Virksomhed øver bestemmende Indflydelse — det gør, naar det endelig kommer til Stykket, saa at sige hver eneste Virksomhed her i Landet; Medbestemmelse øver de i hvert Fald — og han vil da paa Grundlag af denne Paragraf kunne føre sit Tilsyn frem.

Og selv om Virksomheden ikke er saa stor, saa staar der i 2det Stykke af Paragraffen, at bestaar der indenfor et Erhverv et saadant Fællesskab eller en saadan ensartet Optræden til Regulering af Pris- eller Omsætningsforhold, at Virkningen heraf, selv om Virksomhederne ikke foretager en videregaaende Sammenslutning, er den samme, kan de Virksomheder, som deltager deri, inddrages under Tilsynet.

Nu har vi her i Landet en Handelsvirksomhed, som nu en Gang er kommet ind paa dette at have ensartet Pris, nemlig Boghandelen. Alle Boghandlerne har altid ens Priser paa deres Bøger. Jeg spørger den højtærede Handelsminister, om enhver mindre handlende paa dette Omraade, hvis man skal forstaa denne Paragraf efter dens Ordlyd, ikke kommer ind under denne Paragraf. Jo, det kan der ikke være nogen som helst Tvivl om, det kan han. Saa siger